

5 aprilie 2016

Dj.8 nr. 142

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (nr.113 din 18.03.2016)

Direcția generală juridică a examinat în mod prioritar proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și a constatat următoarele:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului, fiind aprobat prin Hotărârea nr.298 din 16 martie 2016, în corespundere cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit argumentelor invocate în Nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat în scopul îmbunătățirii cadrului legal aferent domeniului valutar, luând în considerare angajamentele Republicii Moldova în contextul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, în particular al Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și UE (ZLSAC), evoluțiile pe piața financiară, monetară și valutară, consecințele crizei financiare globale, modificarea cadrului legal în domeniile conexe (pieții de capital, serviciilor de plată și monedei electronice).

Astfel, proiectul de lege are ca obiect de reglementare liberalizarea unor operațiuni valutare care în prezent sunt supuse autorizării din partea Băncii Naționale a Moldovei, lărgirea categoriilor de credite/împrumuturi externe asupra cărora va fi aplicat regimul de notificare al BNM, introducerea unor prevederi în legătură cu apariția pe piața financiară a prestatorilor de servicii de plată nebankari, optimizarea utilizării numerarului la efectuarea operațiunilor valutare, amendarea listei măsurilor de salvagardare, stabilirea termenului de valabilitate nelimitat pentru licența casei de schimb valutar și cea a hotelului și concretizarea condițiilor de licențiere și de activitate a unităților de schimb valutar.

Observații generale:

1. Analizat din perspectiva dreptului comunitar, proiectul de lege nu reprezintă o transpunere a unei directive și nici nu asigură implementarea unui regulament comunitar sau punerea în aplicare a unei decizii, dar este elaborat în concordanță cu pct.267 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, care prevede că în cursul primilor patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord, părțile adoptă măsuri care permit crearea condițiilor necesare pentru aplicarea ulterioară progresivă a normelor Uniunii privind libera circulație a capitalurilor, prin modificarea și completarea Legii nr.62/2008.

2. Prin obiectul său de reglementare proiectul se încadrează în categoria legilor organice, odată ce modifică și completează Legea nr.62/2008 care *stabilește principiile generale de reglementare valutară în Republica Moldova, drepturile și obligațiile rezidenților și nerezidenților aferente domeniului valutar, precum și împuternicirile organelor controlului valutar și atribuțiile agenților controlului valutar*, fiind astfel incidente prevederile art.72 alin.(3) din Constituția RM.

3. La art. III alin.(2) subalin.2) din textul proiectului de lege, se menționează că ulterior momentului intrării în vigoare, *Guvernul va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege, va elabora și va aproba actele normative care vor stabili, în contextul legislației fiscale, cerințele pentru dispozitive sau sisteme pentru înregistrarea operațiunilor în numerar cu care urmează a fi dotate aparatele de schimb valutar, precum și cerințele aferente revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar în numerar după finalizarea acesteia.*

Totodată, se constată că norma în cauză este contrară prevederilor art.23 alin.(2) lit. f) din Legea nr.780/2001, precum și a art.47 alin.(7) din Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului nr.797-XIII din 02.04.1997, unde se stipulează că dosarul de însoțire al proiectului de lege trebuie să conțină și *lista actelor condiționate ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ.*

4. În conformitate cu prevederile art.20 lit.e) din Legea nr.780/2001, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru trebuia să întocmească o notă informativă care include și *fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.* Este de menționat că Nota anexată la proiect, nu conține nici o informație referitoare la cheltuielile necesare pentru implementarea acestuia, precum și a efectelor sale social-economice și de altă natură, după cum prevede și art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului.

Concordanța proiectului cu prevederile legislative:

La art. I:

1. La modificarea art.3 pct. 6, remarcăm că în definirea noțiunii *instrumente de plată*, au fost excluse cardurile, pe motiv că noțiunea în cauză nu include

instrumentele de plată definite astfel de Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr.114 din 18.04.2012, or Legea nr.62/2008 nu reglementează utilizarea cardurilor în cadrul operațiunilor valutare.

Din moment ce art.27 din Legea nr.62/2008 stabilește un set de norme dispozitive pentru utilizarea cardurilor în cadrul operațiunilor valutare, se constată a fi în incertitudine excluderea acestora.

2. La pct.9) lit. f), precizăm că potrivit normelor de tehnică legislativă, nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor, acestea urmînd a fi înlocuite prin virgule. Sugerăm prezenta observație, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

3. În ceea ce privește propunerea de completare a art.3 pct. 13), cu noțiunea *prestatori de servicii de plată nerezidenți*, care se consideră a fi *persoanele juridice*, altele decît băncile licențiate și Banca Națională a Moldovei și care, potrivit Legii nr.114/2012, au dreptul de a presta servicii de plată, semnalăm o lipsă de imprecizie în definitivarea prestatorilor care se constată a fi alții decît băncile licențiate.

La art.5 din Legea nr.114/2012 sunt stabilite și evidențiate persoanele juridice care sunt prestatorii de servicii de plată. Astfel, *persoanele juridice* care au dreptul de a presta servicii de plată sunt: băncile care activează în conformitate cu Legea instituțiilor financiare; societățile de plată; societățile emitente de monedă electronică; furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea poștei; Banca Națională a Moldovei– în cazul în care nu acționează în calitate de autoritate a politicii monetare sau în calitate de altă autoritate publică și Trezoreria de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor.

Prin urmare, întru evitarea confuziilor care pot interveni la aplicarea Legii nr.62/2008, este recomandabil să se stabilească expres la art.3 pct. 13), care sunt acele *persoanele juridice*, altele decît băncile licențiate și Banca Națională a Moldovei.

4. La art.4 pentru o sistematizare corectă a alineatelor, din punct de vedere al tehnicii legislative, inserarea alin.(9) urmează a fi făcută ulterior alin.(8¹), și nu al alin.(12). Modificarea în cauză ar asigura expunerea normelor într-o continuitate logică și corectă.

La art.4 alin.(9¹), pentru un plus de rigoare normativă, recomandăm excluderea sintagmei „(conturile bancare)” din rîndul doi al alineatului, respectiv cuvîntul „bancare” urmează a fi introdus după cuvîntul „conturile”, din primul rînd al alineatului. Propunerea modificării reiese din necesitatea respectării regulilor care prevăd că fraza trebuie să se construiască conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat, conform art.19 din Legea nr.780/2001. Mai mult ca atît, o modificare similară este operată la art.25 din Legea nr.62/2008.

5. La art.23 alin.(3) din Legea nr.62/2008, sunt stabilite cazurile în care persoanele fizice rezidente pot efectua plăți și transferuri din Republica Moldova în străinătate, pe numele lor. Autorii proiectului de lege propun două norme de completare care oferă posibilitatea persoanelor fizice rezidente de a *acorda un*

împrumut/credit în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate în sumă ce nu depășește 10000 de euro sau echivalentul lor, precum și rambursării unui împrumut/credit și a sumelor aferente acestuia în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate dacă suma împrumutului/creditului nu depășește 10000 de euro sau echivalentul lor.

Deși modificările ce țin de liberalizarea operațiunilor valutare se constată a fi binevenite, totuși nu s-a argumentat cauza care a determinat stabilirea aceluiași drepturi atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice. În acest context, subliniem că la art.23 alin.(1) din Legea nr.62/2008, s-au propus norme de completare cu același conținut similar pentru persoanele juridice rezidente.

6. Referitor la propunerea de completare a art.41 cu alin.(2¹), remarcăm că norma de completare are un caracter dispozitiv. Împuternicirea unității de schimb valutar de a efectua operațiuni de schimb valutar a numerarului de valută străină sub formă de monede metalice cu persoanele fizice, nu asigură respectarea dreptului persoanei de a utiliza această oportunitate, în caz de necesitate.

La art.41 alin.(4¹), în scopul sistematizării corecte a normelor în textul actului legislativ, noțiunea ***biroul de schimb valutar al băncii licențiate***, se recomandă a fi plasată la art.3, în contextul descrierii noțiunilor de bază cu care operează Legea nr.62/2008.

În scopul stabilirii exprese a legii la care se face referire la alin.(11), ulterior textului, prelucrarea de către unitățile de schimb valutar a datelor cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile ... textul „*legislației privind protecția datelor cu caracter personal*”, se recomandă a fi substituit cu „*Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr.133 din 08.07.2011*”. Observația este valabilă și pentru art.55 alin.(4) lit. f), unde se va indica denumirea Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr.190-XVI din 26.07.2007.

7. La art.51, pentru un stil normativ adecvat, recomandăm substituirea sintagmei „*aparate (aparate suplimentare)*” cu sintagma „*aparate sau aparate suplimentare*, deoarece casa de schimb valutar sau hotelul nu poate instala în același timp aparate și aparate suplimentare, aparate suplimentare urmînd a fi instalate ulterior, la necesitate. Delimitarea în text, se constată a fi necesară deoarece parantezele cuprind o explicație, o precizare ori un amănunt care îmbogățesc înțelesul propoziției sau al frazei, iar în varianta redactată interpretează o exprimare eronată.

8. La art.53 se propune abrogarea normei stabilite la alin.(7), prin care ***în perioada de examinare a cererii de eliberare a duplicatului licenței /copiei autorizate de pe licență, titularul acesteia/filiala casei de schimb valutar își poate desfășura activitatea în baza unui certificat eliberat de Banca Națională a Moldovei***. La baza acestei modificări există o altă propunere de completare, care prevede că originalul licenței/copiei autorizate de pe licența deteriorată se depune la Banca Națională a Moldovei la eliberarea duplicatului licenței/copiei autorizate de pe licență.

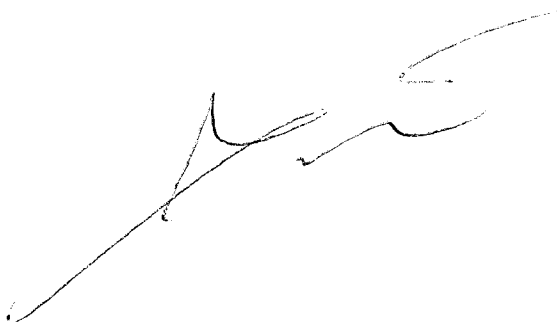
Totodată, autorul proiectului de lege nu a stabilit cum se va proceda cu titularul care deține o licență deteriorată și nu mai poate fi folosită, în perioada de pînă la eliberare a duplicatului, dacă acesta prezintă Băncii Naționale a Moldovei originalul licenței/copiei autorizare de pe licența la eliberarea duplicatului, fără a i se elibera un certificat de activitate.

9. Precizăm că la art.57, completarea alin.(4) cu norma în varianta redactată este susceptibilă de a diminua din importanța întocmirii unui act sau raport de control ca rezultat al controlului valutar efectuat de către organele controlului valutar. Pentru neadmiterea interpretărilor eronate la aplicarea normei, este recomandabilă reexaminarea acesteia.

La art. II:

Din punct de vedere redacțional intitularea art. II, urmează a fi numerotat în continuarea articolelor din Legea nr.62/2008, cu cifre arabe. Potrivit art.32 alin.(4) din Legea nr.780/2001, articolele se numerează cu cifre romane doar în cazul unei legi de modificare și completare a mai multor acte legislative. Observația este valabilă și pentru art. III și art. IV din proiectul de lege.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, adoptarea căruia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion Creangă**